

класному колективі, які переносяться й на ставлення до предмета. Учитель, який зацікавлений у необхідності пізнавальної діяльності, відданий своїй справі, може закохати школярів у світ науки, а це ще один мотив на шляху до пізнання незвіданого світу науки [3, с. 241].

Пізнавальна мотивація навчання відіграє важливу роль у розвитку особистості, без неї не може бути ефективною навчальна діяльність і розвиток потреб і здатності до саморозвитку, самоосвіти, самовдосконалення. Організації навчальної діяльності молодших школярів відводиться велике значення, бо вона включає великі мотиваційні можливості дітей.

Процес навчання на уроках «Я досліджую світ» має пошуково-пізнавальний характер, бо спрямований на засвоєння молодшими школярами знань, формування у них умінь і навичок, пізнавальної мотивації до навчання, ключових і предметних компетентностей, виховання особистісних якостей. Це забезпечується єдністю загальноосвітнього, практичного, розвивального й виховного потенціалу освітнього процесу, стимулюванням пізнавальних потреб.

Список використаних джерел

1. Друховець Н.Г. Формування мотивації навчальної діяльності учнів як засобу підвищення якості знань. URL: <https://naurok.com.ua/formuvannya-motivaci-navchalno-diyalnosti-uchniv-yak-zasobu-pidvischennya-yakosti-znan-67160.html> (Дата звернення 15.04.2024 р.).
2. Зязюн І. А. Мотивації і мотиви людської поведінки. *Початкова школа*. 1994. № 6. С. 6–9.
3. Мендерецький В., Шуліка В., Дмитрук С. Розвиток пізнавального інтересу як психолого-педагогічна проблема. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2012. Вип. 4. С. 237–245.
4. Парфілова С. Л. Мотивація як категорія дидактики. *Педагогічні науки* : зб. наук. праць. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. С. 58–65.
5. Усе про мотивацію / уклад. А. Г. Дербеньова. Харків : Основа, 2012. 207 с.
6. Формування цілісної картини світу у молодших школярів на уроках «Я досліджую світ». URL: <https://uabooks.top/2962-12-formuvannya-clsnoyi-kartini-svtu-u-molodshih-shkolyarv-na-urokah-ya-doslzhuyu-svt.html> (Дата звернення 15.04.2024 р.).

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ІНТЕГРАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Грона Наталія Вікторівна,

доктор педагогічних наук, доцент,
викладач вищої категорії, викладач-методист
Комунального закладу
«Прилуцький гуманітарно-педагогічний
фаховий коледж імені Івана Франка»
Чернігівської обласної ради

Ключові слова: інтеграція, методика навчання української мови, початкова школа.

На сьогодні перед закладами вищої освіти постала проблема вдосконалення підготовки майбутніх учителів початкової школи. Оновлення професійного інструментарію, зокрема інтеграційного, потребує залучення якісно нових ресурсів у процес фахової підготовки. Студенти опановують не тільки систему психолого-

педагогічних, предметно-методичних знань та уявлень про сучасні інтеграційні тенденції й процеси в початковій освіті, але й моделюють інтеграційний простір.

Проблемі інтеграції навчання в початковій школі присвячені дослідження І. Бега, Н. Бібік, М. Вашуленко, М. Іванчук, О. Савченко та ін. Під поняттям «інтеграція» провідна дидактологиня початкового навчання О. Савченко розуміє «об'єднання, яке направлене на посилення інформаційного змісту і емоційне збагачення сприйняття, мислення і почуттів учнів, завдяки отриманню додаткового цікавого матеріалу, що дає можливість з різних сторін пізнати явище, поняття, досягти цілісності знань учнів» [4, с. 87]. У Концепції Нової української школи інтегрованому підходу приділено особливу увагу. Навчання розглядають крізь призму цілісної картини світу. У контексті інтегративного підходу до формування змісту освіти навчальний матеріал повинен бути організований таким чином, щоб кожний предмет вивчати не ізольовано, а як частину цілого. Предметні межі руйнуються, коли вчителі заохочують учнів створювати інтеграційні зв'язки, спиратися на знання, уміння й навички з кількох предметів.

В умовах НУШ виділено два способи створення програм інтегрованого навчання: інтеграція на рівні навичок (діяльнісний підхід); інтеграція на рівні змісту (тематичний підхід). Інтеграція на рівні навичок (діяльнісний підхід) передбачає формування в здобувачів освіти навичок XXI століття: критичне мислення і вирішення проблем, соціалізація та комунікація, організаційність, використання раніше засвоєної інформації в нових умовах. Інтеграція на рівні змісту (тематичний підхід) передбачає можливість для учнів зв'язати зміст двох або більше предметів у межах однієї теми дослідження.

Виокремимо такі можливості впровадження інтеграції в освітній процес на засадах Нової української школи: поєднання спорідненого матеріалу кількох предметів навколо однієї теми; укрупнення знань та досягнення їхньої цілісності; залучення здобувачів освіти до процесу самостійного засвоєння знань; формування творчих здібностей; застосовування набутих знань із різних навчальних предметів у повсякденній діяльності [2]. За допомогою інтегрованого навчання в умовах НУШ створюється можливість формування в учнів якісно нових знань та навичок, цілісного уявлення про навколишній світ.

Умови формування готовності майбутніх вчителів до запровадження інтегрованого навчання мають бути закладені під час вивчення фахових методик і методики навчання української мови зокрема. Здобувач освіти має оволодіти методами й прийомами успішного навчання української мови, професійними вміннями й навичками в контексті нової парадигми філософії освіти України. Глибоке осмислення особливостей вивчення питань шкільного курсу української мови в процесі виконання завдань і вправ дає можливість здобувачам освіти усвідомити внутрішньо-предметні зв'язки, що існують між темами цього курсу.

Під час виконання практичного блоку з методики навчання української мови пропонуємо завдання на моделювання інтеграційних аспектів. Наприклад:

творча робота «Інтегроване навчання в початковій школі: шлях до комплексного розвитку учнів». Загальні теми:

1. Любила гори, трави, квіти, А ви любіте Україну, діти (Леся Українка).
2. Замислюємося над сторінками книжок українських письменників.
3. Вивчаємо історію України.
4. Народ знає Тараса, любить Тараса... (Максим Рильський).
5. У мові – наша культура... (Іван Огієнко).
6. Його [Сковороди] мандрівне життя є предметом оповідань і легенд...» (М. Костомаров).

Завдання з української мови:

1. Створити завдання із розділів (за вибором) зміст яких передбачає роботу зі штучним інтелектом: «Слово. Значення слова», «Іменник», «Прикметник», «Числівник», «Дієслово», «Прислівник», «Текст» (4 клас), відображаючи змістовий аспект загальної теми.

2. Розробити 3 комунікативні завдання для уроків української мови (відповідно до загальної теми).

3. Розробити 3 навчальні вправи (відповідно до мовної теми, узгодивши зміст із загальною).

Завдання з літературного читання:

1. Створити відео з цікавим пізнавальним матеріалом для підготовчої роботи на уроках літературного читання (3 хвилини) відповідно до загальної теми.

2. Дібрати короткий науково-популярний текст за змістом загальної теми для читання.

3. Створити комікс, який би поєднав мовну й літературну теми.

Отже, конструювання інтеграційних завдань дає можливість не тільки сформулювати здатність організовувати інтегроване навчання, а й усвідомити доцільність професійних дій, спрямованих на застосування інтегрованих форм організації навчання, сформулювати вміння творчо застосовувати отримані знання й уміння, потребу в набутті професійно значущих організаційних, комунікативних, рефлексійних умінь.

Список використаних джерел

1. Антонов Н. С. Інтеграційна функція навчання. Київ : Освіта, 1989. 304 с.

2. Большакова І., Пристінська М. Інтегроване навчання: тематичний та діяльнісний підходи. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/08/Integrovanenavchannja-modul.pdf> (дата останнього звернення 29.03.2024).

3. Грона Н. В. Проблема інтеграції знань у процесі вивчення української літератури. Компетентнісний підхід в освіті: теорія і практика : збірник матеріалів щорічного регіонального семінару / За заг. ред. Ольги Вишник. Глухів, 2021. С. 25–28.

4. Савченко О. Я. Сучасний урок у початкових класах. Київ : Магістр-S, 1997. 255 с.

ТИПОВІ МЕТОДИЧНІ ПОМИЛКИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ ПІДГОТОВЧОЇ РОБОТИ ДО СПРИЙМАННЯ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Ємець Альона Анатоліївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди,

Коваленко Ольга Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди

Ключові слова: методичні помилки, підготовча робота, сприймання, художній твір, урок літературного читання.

Одним з актуальних аспектів методики літературного читання є сприймання художнього твору, під яким розуміють «емоційно-естетичний суб'єктивний процес